

**С.М. Сукачова-Труніна**, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)  
**Л.М. Смокова**, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

## **ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

Розвиток сучасних економічних наук супроводжується появою новітніх методичних розробок та практичного інструментарію щодо оцінки та управління економічними явищами. За таких умов процес викладання економічних дисциплін стає неможливим без широкого використання комп'ютерних технологій, як під час лекційних і практичних занять, так і під час самостійної роботи студентів. Саме завдяки застосуванню новітніх комп'ютерних технологій можна досягти максимальної ефективності навчання.

Впровадження комп'ютерних технологій в професійну діяльність викладачів є пріоритетним напрямом модернізації вищої освіти. Різноманітне використання комп'ютерних технологій дозволяє істотно підвищити якість навчального процесу та професійної підготовки студентів завдяки створенню додаткових можливостей з наступних основних напрямів: образна наочна форма представлення матеріалу, що вивчається; підтримка активних методів навчання; доступність значного обсягу навчальної інформації.

Використання можливостей комп'ютерних технологій та мультимедійних засобів під час проведення лекційних занять дозволяє значно активувати процес сприйняття учбового матеріалу, сприяє концентрації уваги, розвитку уяви. Це відбувається за рахунок залучення різних видів пам'яті – рухової, емоційної, образної та вербальної. Така дія активізує процес запам'ятовування та допомагає надалі відтворювати придбані знання та вміння.

На етапі проведення практичних занять, коли навчальна дія й управління частково передаються комп'ютеру, викладач отримує можливість спостерігати та фіксувати прояв таких якостей у студентів, як усвідомлення мети пошуку, активне відтворення раніше вивчених знань, інтерес до отримання додаткових знань з різних джерел, самостійний пошук. Це дозволяє викладачу проектувати власну діяльність з управління та поступового розвитку творчого відношення студентів до дисципліни, що вивчається.

Під час перевірки поточних та підсумкових знань студентів використання комп'ютерних технологій дозволяє здійснювати подачу

еталонів для перевірки навчальних дій (через навчальні завдання та тести за допомогою відповідних комп'ютерних програм). Надання аналізу причин помилок дозволяє поступово навчати студентів самоконтролю та самокорекції навчально-пізнавальної діяльності.

Самостійна та індивідуальна робота студентів з використанням комп'ютерних технологій дозволяє їм виступати в ролі розробників, коли вони застосовують комп'ютерне забезпечення як інструмент економічного пізнання, отримання доступу до інформації, інтерпретації й організації своїх власних знань, представлення цих знань в ході практичних занять.

Останнім часом важливого значення в процесі викладання економічних дисциплін набуває використання елементів дистанційного навчання, таких як проведення on-line лекцій та on-line консультацій. Використання цих методів навчання дозволяє проводити заняття та консультації як за розкладом, так і в індивідуальному порядку за узгодженням між викладачем та студентами. Це дозволяє не лише заощаджувати час та кошти на організацію проведення занять, а й допомагає студентам своєчасно отримувати необхідну інформацію з вивчення дисципліни, що викладається.

Для інформаційної підтримки використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі викладачами економічних дисциплін здійснюється розробка електронних підручників та розміщення навчально-методичних розробок на електронних ресурсах університету.

Застосування комп'ютерних технологій при викладанні економічних дисциплін дещо змінює роль самого викладача: він перестає бути авторитарним та єдиним джерелом знань, та стає керівником і помічником студенту, що навчається в освітньому процесі. При цьому студенту надається можливість стати активним учасником навчального процесу, самостійно здійснювати пошук потрібних йому знань.

За таких умов студент отримує змогу навчитися практично застосовувати одержані знання шляхом розв'язання навчальних завдань, проведення оцінки економічних ситуацій, роботи з тестами, презентації отриманих результатів пошукового характеру.

Таким чином, застосування сучасних комп'ютерних технологій під час викладання економічних дисциплін якісно змінює зміст, методи й організаційні форми навчання, впливає на інтеграцію теоретичного та практичного мислення студентів, що у підсумку, дозволяє підготувати фахівців у відповідності до сучасних вимог суспільства.